

KOZMİKODA

2020

KPSS

YENİ NESİL

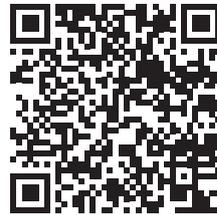
TAMAMI PDF ÇÖZÜMLÜ

PARAGRAF

SORU BANKASI

**PDF ÇÖZÜMLER
İÇİN QR KOD**

www.kozmikoda.com.tr

**118
TEST**

KOZMİKODA
YAYINCILIK

İÇİNDEKİLER

ÖSYM TARZI "VİTRİN" SORULAR	5
BÖLÜM 1: SÖZCÜKTE ANLAM	
Sözcükte ve Söz Öbeklerinde Anlam	17
BÖLÜM 2: CÜMLEDE ANLAM	
Cümledeki Anlam Özelliğini Bulma	33
Cümleden Çıkarılabilecek Kesin Yargıyı Bulma	49
Cümle Oluşturma	57
Cümle veya Parçada Boşluk Tamamlama	63
Eş ve Yakın Anamlı Cümleler	69
BÖLÜM 3: PARAGRAF BİLGİSİ	
Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları.....	75
Paragraf Oluşturma	83
Anlam Bütünlüğünü Bozan Cümleyi Bulma	89
Paragraftaki Boşluğu Anlam Bakımından En Uygun Biçimde Tamamlama	103
Numaralanmış Cümlelerin Anamlı Bir Bütün Oluşturacak Biçimde	
Sıralanması İçin Yer Değiştirme Soruları	113
Paragrafı İkiye Bölme	127
Paragrafın Konusu	131
Paragrafta Ana Düşünce	137
Paragrafta Yardımcı Düşünceler	157
Yanıt Paragrafları.....	191
Paragrafta Tip.....	197
Birden Fazla Soru Kökünün Olduğu Paragraflar	201
Karma Test	237

ÖSYM Tarzı "VİTRİN" Sorular

SORU

3

Bir şeyin kendisini söylemek yerine onun etrafında dönüp durarak kavramın adını söylemeden bir dirhem bal için okuyucuya bir çuval keçi boynuzu çiğneten yazarlar şunu bil-meliler ki bu tarz eserleri onların kendisinden daha uzun ömürlü olmayacak.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada eleştirilen bakış açısıyla yazılmıştır?

- A) Annem saçlarımı usul usul tarayıp örerken serçeler, kumrular terastaki çiçeklerin arasında gezinerek bir gün önce ıslanmış ekmekleri yemeye çalışırlardı.
- B) Rus edebiyatının hiçbir kahramanı, ne Raskolnikov ne Mişkin ne de Prens Andrey eski Rus insanını hatta tüm Doğuluları "Oblomov" kadar açıklıkla, en özlü yanılla temsil edebilir.
- C) Muğla'dan sonra denize ulaşma özlemi içinde ilerlerken yol dikleşir, tepeye vardığınızda deniz birden karşınıza çıkar.
- D) Psikiyatri, tıbbın topluma bakan penceresi, insan ruhundaki medcezirleri temaşa etmenin mekânıdır.
- E) İlk öğretimi bitirip ortaöğretime başladığım yıl, soluğu tiyatro çalışmalarını da yapılan Denizli Halkevinde aldım.

Çözüm

3

Bu tür sorularda öncülde belirtilen durumu çok iyi tespit ettikten sonra seçenekleri okumak gerekir. Öncülde, kapalı anlatımı yeğleyen yazarların eserlerinin kalıcı olmayacağı belirtilmiş ve seçeneklerde bu açıklamaya örnek olabilecek bir cümle istenmiştir. Burada en çok mecaz ve edebi sanat içeren, mesajı açıkça ifade etmeyen bir cümle aramamız gerektiğini bilmeliyiz. Cümleleri bu bakış açısıyla incelediğimizde, "Psikiyatri, tıbbın topluma bakan penceresi, insan ruhundaki medcezirleri temaşa etmenin mekânıdır." ifadesinin sözü edilen özelliklere uygun olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü "tıbbın topluma bakan penceresi" ve "insan ruhundaki medcezirleri temaşa etmenin mekânı" ifadeleri mecaz anlamlıdır ve dolayısıyla kapalı anlatıma sahiptir. Diğer seçeneklerde yer alan cümlelerde ise öncülde anlatılan özellikler yoktur.

Cevap **D**

SORU

4

Bir ayakkabı ustası yaptığı birçok ayakkabıyı raflara dizdikten sonra en çok emek verdiğini eline alıp başarılı olma yolunda ona şu öğütleri verdi:

- Ne yaparsan yap mutlaka sahibine yük olma
- Senden beklenen performansı göstermek için gayret et
- Amacına ulaşmak için asla acele etme
- Bir deri parçasından doğduğunu unutma
- Benzerlerinden ayrılan bir yönün olsun

Bu parçada ayakkabı ustasının ayakkabıya verdiği öğütlere göre, ayakkabının başarı için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Özgün olmak
- B) Çaba göstermek
- C) Özüne sadık kalmak
- D) Her zaman en iyi olmak
- E) Sabırlı olmak

Çözüm

4

Ayakkabı ustasının tavsiyeleri arasında "Her zaman en iyi olmak" yoktur. Bunun dışındaki ifadelerin öncüldeki karşılıklarını şöyle gösterebiliriz:

- A) Özgün olmak → Benzerlerinden ayrılan bir yönün olsun
- B) Çaba göstermek → Senden beklenen performansı göstermek için gayret et
- C) Özüne sadık kalmak → Bir deri parçasından doğduğunu unutma
- E) Sabırlı olmak → Amacına ulaşmak için asla acele etme

Cevap **D**

SORU

8

Araştırmacı:

(I) ----

Mühendis:

— Kentlerdeki nüfusun artmasıyla, birbirine yakın konutlar veya eğimden yararlanılarak düz mekânlar ve mecburen istinat duvarları oluşturulmaktadır. Düzgün planlama çabalarımız ile binaları birbirinden ayırmak, perdelemek, yüksek istinat duvarlarını kapatmak; betonarme grisini sevimli, sıcak, doğal mekânlara çevirmek önceliğimiz oluyor.

Araştırmacı:

(II) ----

Mühendis:

— Her detayı mucizevi olan bitkilerimizden sarmaşıklar, bu konuda en büyük yardımcımız. Sarmaşık bitkiler zemine, duvara, kayalara, çite veya bir ağaca tutunarak büyüyen; kendisini taşıyan güçlü bir gövdesi olmayan; ince dalları ile cisimlere, iplere ve yüzeylere sarmal bir şekilde tutunarak büyüyen; uygun ortam ve mekânda kullandığınızda bir ağaçtan çok daha işlevsel olan özel bir bitki grubudur. Kent peyzajlarında hiç yer kaplamayıp yemyeşil duvarlar sağlar bize.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Bazı şehirlerin insanlara sıkıcı gelmesinin nedeni size göre nedir?
(II) Sarmaşık çiçeğinin beton diplerinde doğal yaşam alanı bulduğunu söyleyebilir miyiz?
- B) (I) Yaşam biçimlerinin değişmesi barınılan mekânları da değişikliğe uğrattır mı?
(II) Siz de petrolün birincil enerji kaynağı olduğunu mu düşünüyorsunuz?
- C) (I) Şehirlerdeki betonarme istinat duvarlarına neden ihtiyaç duyulmuştur?
(II) Betonarme görüntüyü izole etmede sarmaşığın tercih edilme sebebi nedir?
- D) (I) Artan nüfusu bir şehre sığdırmanın yolları nelerdir?
(II) Önümüzdeki yıllarda şehir planlamasında nasıl değişiklikler öngörüyorsunuz?
- E) (I) Şehir hayatının günümüzde size göre en büyük sorunu nedir?
(II) Çiçeklerin doğayla ilişkisi bu yüzyılda değişmiş midir?

Çözüm

8

Türkçe sorularını çözerken aklımıza her zaman futboldan şu örneği getirelim: Takım arkadaşlarımızdan biri bize çok iyi bir pas attığında mutlaka top bize gelir gelmez topu ayağımızla, göğsümüzle ya da ayağımızla yuvarlarız yani kontrol altına alırız. Ancak bundan sonra kaleye atış yaparız ki gol umudumuz olsun. Türkçe sorularını çözerken de bize değişik gelen ya da ilk kez karşılaştığımız bir soru tipini önceden bildiğimiz soru tiplerine benzetiriz, yani topu kontrol altına alırız. Burada belki ilk kez karşılaştığımız bu soru tipini daha önce sıkça karşılaştığımız şu soru tipine benzetebiliriz: "Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?"

Buna göre öncüldeki metinleri incelediğimizde verilen ifadelerin sırasıyla:

- (I) Şehirlerdeki betonarme istinat duvarlarına neden ihtiyaç duyulmuştur?
(II) Betonarme görüntüyü izole etmede sarmaşığın tercih edilme sebebi nedir?

sorularının cevabı olduğunu söyleyebiliriz.

Cevap C

CÜMLEDEKİ ANLAM ÖZELLİĞİNİ BULMA

1. (I) Sonbahar ve kış aylarındaki soğuk, puslu, karanlık, yağmurlu havalardan psikolojik durumumuz olumsuz yönde etkilendiği gibi metabolizmamız da yavaşlıyor. (II) Buna karşılık iştahımız büyük ölçüde artıyor. (III) Özellikle karbonhidratlı, yüksek kalorili yiyecekleri soframızın baş tacı yapıyoruz. (IV) Börek, pasta, çikolata ve kremalı kahveyle mutlu olmaya çalışıyoruz. (V) Bu yüzden de şişmanlamak kaçınılmaz oluyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. (I) Okul, gereksiz bir yığın bilginin öğretilmeye çalışıldığı, hayatla hiç ilgisi olmayan sanal bir gerçeklik değil, dünyayla bütünleşmenin önemli bir parçasıdır. (II) Gençler, insanlığın yüzlerce yıllık bilgi birikimine ulaşmak, insanlığın geleceğini oluşturmada gerekli donanıma sahip olabilmek için okula gider. (III) Bu bağlamda "Okula gidiyorum anne!" sözü aslında "Hayata gidiyorum anne!" diye anlaşılmalıdır. (IV) Çünkü araştırmayı seven, bilgiyi özümsemeyi ve kendini sürekli olarak yenilemeyi ilke edinmiş öğretmenlerin, çocuklara birtakım bilgileri öğretirken bir yandan da onları hayata hazırladıkları, saygın, kutsal bir yerdir orası. (V) Evrenin, insanın gizlerinin araştırıldığı; yaşamın bilinmeyenlerinin ortaya konulduğu, insanlıkla buluşulan bir yer...

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir kavramın hem olumlu hem de olumsuz algılanışı birlikte verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Girintili çıkıntılı koyların ortasında bulunan Urla, kimi Ege ve Marmara kasabaları gibi denizden birkaç kilometre içeride kurulmuş. (II) Kasabanın sakin ve huzurlu sokakları, özgün dokusunu koruyan çarşısı görülmeye değer. (III) Öte yandan Urla, Yorgo Seferis ve Necati Cumalı'nın doğum yeridir. (IV) Nobel Edebiyat Ödüllü Yorgo Seferis'in doğduğu ev 2000 yılında restore edildi. (V) Necati Cumalı'nın Urla'daki evi, müze olarak varlığını sürdürüyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. (I) Bu bölgede kışlar çok soğuk geçer ve uzun sürer, dondurur, bıktırır. (II) Ayaz, insanın kemiklerine öyle derinden işler ki yaşam zorlaşır. (III) Onun için kış gelmeden önlemler alınır. (IV) Örneğin, hazırlanan pideler sacda pişirilip kurutulduktan sonra desteler hâlinde örtülere sarılıp saklanır. (V) Yumurtalı hamurdan eriştelere kesilir, özel dibeklerde dövülen buğdaydan bulgur yapılır, üzümle kaynatılıp pekmeze dönüştürülür. (VI) Elma, armut, ayva, kayısı ve incir gibi, yörede yetişen meyveler kurutulup kilerlere kaldırılır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde öznellik söz konusudur?

- A) II. ve III. B) IV. ve V. C) III. ve IV.
D) I. ve II. E) V. ve VI.

5. (I) Kaçkarlarda sonbahar başlarken dağların üstünü saran orman güllerinin yaprakları renk değiştirir. (II) İki bin metrenin altındaki orman örtüsü ise sarı ve kırmızı en güzel tonlarına bürünerek bir renk cümbüşü yaşatır ziyaretçilerine. (III) Yaban hayvanlarının kış uykusuna yatma vakti geldiğinde, yaylacılar inek sütünden elde ettikleri katıkların "kadin" denilen ahşap saklama kaplarına koyarlar. (IV) Bu katıkların bir kısmı kışın köyde tüketilecek, bir kısmı da gurbetteki akrabalara gönderilecektir. (V) Evler toparlanır, yataklar "tacar" edilir, yani tavana asılır ve seneye tekrar buraya gelmek üzere yola çıkarılır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde kişisel düşünceye yer verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

6. (I) Renklenmeye başlamış ormanlık yoldan geçip ilkökula vardım, tepeden manzara oldukça ilginçti. (II) Karadeniz, burada Akdeniz'i kiskanıp rengini birkaç ton açmıştı. (III) Yani koyu lacivert sular, maviye dönmüştü. (IV) Beyaz kumlu kıyıyı döven dalgalara bakılırsa hırçınlığından vazgeçmemişti Karadeniz. (V) Birkaç kilometre uzunluğundaki kıyı, insanda yaz özlemi uyandırıyor. (VI) Otomobilin bagajından ocağı çıkarıp kendime okkallı bir kahve yaptıktan sonra sessizliğin tadını çıkardım.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde kişileştirme söz konusudur?

- A) II. ve III. B) II. ve IV. C) III. ve V.
D) III. ve VI. E) IV. ve VI.

CÜMLE VEYA PARÇADA BOŞLUK TAMAMLAMA

1. - 7. sorularda, cümledeki veya parçadaki boşluğu anlam bakımından en uygun biçimde tamamlayan seçeneği bulunuz.

1. **Duygularımı şiirle aktaramam, şair değilim; gördüklerimi ışıkla ve ---- ifade edemem, ressam değilim; düşüncelerimi hareketlerle açıklayamam, dansçı değilim. Ama bunların hepsini ---- anlatabilirim çünkü ben bir müzisyenim.**

- A) sözcüklerle – alkışla
- B) renklerle – seslerle
- C) karanlıkla – fotoğrafla
- D) boyayla – görüntüyle
- E) ritimle – hareketle

2. **Tarih boyunca Prens Adaları ve Kızıl Adalar olarak ---- bu adalar grubu, beşi yerleşime açık dokuz adadan oluşuyor.**

- A) keşfedilen
- B) düşünülen
- C) adlandırılan
- D) gezilen
- E) görülen

3. **Ülkelerinin yüzyıllarca başka devletlerin yönetiminde kalması, bu ülke insanları üzerinde olumsuz bir etki bırakmamış. Öyle ki ülkelerinin tanıtım kampanyası için şöyle bir slogan seçmişler: "Almanlar geldi, 200 yıl kaldı; Türkler geldi, 150 yıl; Ruslar 50 yıl... Neden siz bu ülke için bir hafta ayırmayasınız?" İşte bu yüzden onların ---- bir toplum olduğu söylenebilir.**

- A) geleneklerine bağlı
- B) güncel olaylara ilgili
- C) çalışkan
- D) geçmişiyile barışık
- E) sıradan

4. **Bugüne kadar yazdığı bütün senaryolarında ---- olarak "ötekilik" kavramı üzerinde duran sanatçı, yeni çalışmasında özellikle "tanıklık" kavramını ----**

- A) farklı – eleştiriyor
- B) başlıca – ele alıyor
- C) genel – çekiyor
- D) sorun – söylüyor
- E) temel – irdeliyor

5. **Houston'da bir Çin Mahallesi olduğu ----. ---- Los Angeles'tan sonra Asyalı nüfusun en çok bulunduğu yer, burasıdır.**

- A) söylenir – Ne var ki
- B) bilinmez – Hâlbuki
- C) zannedilir – Oysa
- D) biliniyor – Bu yüzden
- E) düşünülmez – Sanki

6. **Beşparmaklar'ın zirvesi olan Tekerlek Dağı'nda şimdiye dek 172 kaya resmi ----. Resimler binlerce yıl önce yapılan düğün törenlerini ve ilkbahar şenliklerini ----. Ama bu hazineler yöredeki madencilik faaliyetlerinin ---- altında, kullanılan dinamitler eserleri ve doğal yapıyı tahrip ediyor.**

- A) keşfedildi – anlatıyor – baskısı
- B) bulundu – irdeliyor – güdümü
- C) oluşturuldu – canlandırıyor – tehlikesi
- D) tespit edildi – betimliyor – etkisi
- E) çıkarıldı – resmediyor – denetimi

7. "İlginç bir çağda yaşıyoruz." diye başlıyor konuşmasına yazar. Devam ediyor: "İlginç dediysem bunu her günkü alışılmış anlamıyla söylemedim. İlginç kelimesinin benim dilimde buruk, kekre bir anlamı var. Bu kelimeyi tıpkı çok eski zamanların Çinlileri gibi kullanıyorum: Eski Çin'de bir bilge kişi düşmanına ağzının payını vermek üzere bir bedduada bulunmak isterse şöyle demiş: 'İlginç bir çağda yaşayasın!' Çünkü Çinliler ahlaki çalkantıların ve siyasi depremlerin hüküm sürdüğü 'ilginç' çağlarda hayatın ----."

- A) iyi ve güzel yanlarının azalacağına, bunlarla karşılaşma olanağının bulunamayacağına inanırlarmış
- B) sunduğu olanaklardan fazlasını elde etmek için çabalamak gerektiğini düşünürlermiş
- C) bir köşeye çekilerek yalnız başına yaşanması gerektiğine inanırlarmış
- D) yaşam deneyimi olmayanlar için zorlaşacağını bilirlermiş
- E) koşullarını değiştirme gereği duyulmayacağını düşünürlermiş

1. Dün bir dergide okudum. Çocukluğumuzun “Susam Sokağı”nın ilk bölümü yayımlanalı kırk yıl olmuş. Oradaki “Edi” ile “Büdü” koca adamlar olmuşlardır her hâlde. İnsan düşünüyor ister istemez, “Bir iş sahibi oldular mı, evlenip çocuk çocuğa karıştılar mı?” diye. Aslında işleri iyiydi, ekmeğ elden su gölden yaşıyorlardı. Ama belli bir yaşa gelince bırakmışlardı bu işleri sanırım. “Kırpık” hâlâ aynı küfede mi yaşıyordu acaba? Sonra “Kurabiye Canavarı” o kadar kurabiyeden sonra göbeklenmiş midir? Kim bilir...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yorum B) Benzetme C) Tahmin
D) İkileme E) Mizah unsurları

2. Güneş, ilkin dağların eteklerinde gümüş bir zırha benzeyen bir çizgiyle oviden ayrıldı. Sonradan düştüğü yerde sanki külçeleşen bir aydınlık, bendi yıkılmış bir su gibi, bütün ovayı kapladı; toprağın, ekinin rengini sildi. Gözümün önünde sadece ışıktan bir göl meydana gelmişti. Bütün ova billur döşenmiş gibi parlıyordu. Dağlar, bu cilalı satıh üzerinde yüzer gibiydiler. Güneş, batacağı yere iyice yaklaşıncaya, ovanın şurasından burasından kalkan tozlar, bu gölün üstünde altın yelkenler gibi sallanmaya başladı. Bu bir akşam saati değil, tek bir rengin türlü perdeleri üzerinde toplanan bir masal musikisiydi. Zaten güneş o kadar sakin, o kadar hareketsiz bir hâlde alçalıyordu ki dikkatimiz ister istemez gözlerimizde toplanmıştı. Hepimizde derin derin esrarlı esrarlı bir şeyi, eşyanın kendi diliyle yaptığı büyük bir duayı dinler gibi bir hâl vardı. Sonra bu billur aynanın üstünde, kendi parlaltısından daha koyu ışık nehirleri taşmaya başladı. Nihayet güneş iki dağın arasında kaybolacağı zaman, son bir ışık, olduğumuz yere kadar uzandı. Toprak derin derin ürperdi. Ova yavaş yavaş saf gümüşten erimiş altın rengine, ondan da akşam saatlerinin esmerliğine geçti.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.
B) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.
C) Görsel izlenimlere yer verilmiştir.
D) Birden fazla duyuya ait ayrıntılara yer verilmiştir.
E) Yinelemelere yer verilmiştir.

3. Mektup yazma alışkanlığının giderek azalması, mektup romanların da eskinin bir sanat formu olarak bir köşede kalmasına neden olacak gibi görünüyor. Renkli ve kokulu kâğıtlara, pahalı dolma kalemlemlerle, şık el yazılarıyla yazılan titizlik örneği mektuplar, son günlerini yaşıyor. Fakslarla, *İnternet*'le ve cep telefonlarıyla yollanan mesajlar, eskinin mektuplarının yerini çoktan aldı. Bunlarla birlikte yeni bir iletişim dili de gelişti. Mektup roman türünde yeni eserler yazılmaya başlandı. Andrew Davies'in Dirty Faxes (Kırlı Fakslar) romanı ve internet diyaloglarının anlatıldığı romanlar belki de bu türe yeni bir soluk getirecek.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Betimleme
B) Kişileştirme
C) Tanımlama
D) Açıklamaya yer verme
E) Örnekleme

4. Dünyanın en eski tapınağını görmek için dünyanın öbür ucundaki bir dağın tepesine çıkmanız gerektiğini sanmayın. Şanlıurfa yakınlarında, 800 metre yükseklikteki Göbeklitepe bölgesinde bulunan tapınak kalıntısı, insanlığın geçmişinin burada MÖ 9500 yılına kadar gittiğini gösteriyor. Dünyada, geçmişi daha eskiye dayanan başka tapınak yok. Bundan önce, çok tanrılı dönemden kalan, bilinen en eski tapınak MÖ 5000'lere ait olan ve Malta Adası'nda bulunan bir tapınaktı. İngiltere'de her yıl binlerce turist ilgi gösterdiği Stonehenge adındaki dikilitaşlar bile MÖ 2500 yıllarına ait. Yani Türkiye'nin güneydoğusundaki bu arkeolojik değerimiz, Stonehenge'den 7000 yıl daha eski.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Kişileştirmeden
B) Karşılaştırmadan
C) Benzetmeden
D) Tanık göstermeden
E) Öykülemekten

PARAGRAF OLUŞTURMA

1. I. Kuruluş amacı, Osmanlı donanmasına yelken bezi ve halat üretmekti.
- II. Ancak bir süre sonra Akdeniz ticari ve askerî gemiciliği buharlı gemilerin egemenliğine girdi.
- III. İplikhane-i Amire, 19. yüzyılın ilk yarısına damgasını vuran devlet merkezli sanayileşme politikasının ilk fabrikasıdır.
- IV. Bu ani değişimin ardından 1830'ların başında bu fabrikada, devlete ait öteki tekstil fabrikalarının ihtiyacını karşılamak amacıyla iplik eğrilmeye başlandı.
- V. Bu yüzden Osmanlı'nın yelken ve halat ihtiyacı birdenbire azaldı.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Sefarad olarak bilinen İspanyol Yahudileri, 1492 yılında İber Yarımadası'ndan çıkarıldıktan sonra Doğu ve Güney Akdeniz'e dağıldılar. (1) Osmanlı kanunlarının, etnik azınlıkların bağımsız bir birim olarak yaşamlarını sürdürmelerine izin vermesi, yeni topraklarında uzun yıllar huzur içinde yaşamalarını sağladı. (2) İstanbul, İzmir, Selanik ve Kudüs gibi şehirlere yerleşen bu topluluk, zaman içerisinde Osmanlı kültüründen etkilenmeye başladı. (3)

- I. Böylece, bu Yahudi topluluğu kendi dil, din ve geleneklerini koruyabildi.
- II. O dönemde, Balkanları, Anadolu ve Orta Doğu'yu elinde tutan Osmanlı İmparatorluğu'nun koruyucu kanatları altına yerleştiler.
- III. Bu etkilerden biri de özellikle bu dönemde beslenen Yahudi şarkılarının çoğunda, Osmanlı makamlarının kullanılması oldu.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için parçada 1, 2 ve 3 ile belirtilen yerlere I, II ve III numaralı cümleler aşağıdakilerin hangisinde verilen sırayla getirilmelidir?

	1	2	3
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	I	II

3. I. Bu yarışma sonunda isabetli ve hedefe yakın atışlarla en yüksek puanı alan düzeneğin sahibinin yarışmayı kazandığı açıklandı.
- II. Şenlikte ortak ilgi alanları bilim ve buluş olan katılımcılardan, verilen bir problemi kendi buluşlarıyla çözmeleri isteniyor.
- III. Son şenlikte ise katılımcılardan, bir Amerikan futbolu topunu beş metre uzaklıktaki çöp bidonunun içine, bir dakikalık süre içinde üç kez atabilecek bir düzenek hazırlamaları istendi.
- IV. ABD'de her yıl eğlenme amacıyla yapılan buluş yarışmasıyla aynı biçim ve içerikte olan "Buluş Şenliği" ABD dışında sadece Türkiye'de düzenleniyor.
- V. Önceki yarışmaların birinde, katılımcıların, belli sayıda tenis topunu bir paravanın arkasındaki hedefe isabet ettirecek bir mekanizma oluşturmaları gerekiyordu örneğin.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. I. Resimden anlamak, Leonardo'nun deyişiyle, zihinsel bir etkinliktir.
- II. Böylesi bir doyum söz konusu değilse dokusal özellikler, renk uyumu... tüm bunlar anlamsız kalır.
- III. Ben bu farkın bilincine Avrupa'daki pek çok müze ve sergiyi gezerek vardım.
- IV. Yani bir resme "bakmakla onu "görmek", "görmekle o resmi "anlamak" arasında bir fark vardır.
- V. Aslında bu bilince varmak, bunu duyumsamak olağanüstü bir mutluluktur, daha doğrusu doyum ulaşmaktır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

PARAGRAF OLUŞTURMA

5. I. Bu rehberlerin her birini, rehberlik yaptıkları yabancı dile ve bu dilin kültürüne hâkim, sunum yeteneği yüksek kişilerden seçerdim.
II. Biri bana gelip, "Ülke turizmi konusunda en yetkili kişi olsaydınız ilk olarak ne yapardınız?" diye sorsa on dokuz yıllık profesyonel bir turist rehberi olarak nasıl cevap verirdim, diye düşündüm.
III. Ayrıca seçtiğim rehberlerle günler hatta haftalar boyunca beyin fırtınası yapar, bundan çıkacak sonuçlara da kesinlikle önem verirdim.
IV. Bu politika uyarınca, tanıtım için "yüz yüze iletişim" yöntemine uygun olarak yetişmiş, işini iyi yapan turist rehberlerini görevlendirdim.
V. Sanıyorum, her şeyden önce kültür turizmi ağırlıklı bir politikayı benimseyeceğimi söyledim.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Dünyanın herhangi bir yerinde Umberto Eco'yu romancı kimliğiyle tanımayan çok az insan vardır.
II. Hatta kişisel tarihinin büyük bölümüne romancı kimliği değil bilim insanı kimliği damgasını vurmuştur.
III. Bırakmış gibi yapıp diyorum, çünkü kitabın sayfaları arasında dolaşmaya başladığımızda Eco'nun bilim insanı kimliğini asla elden bırakmadığını, romancılığının da bu kimliğinden doğduğunu açıkça görüyoruz.
IV. Eco, romancı kimliğinin yanında felsefeci, edebiyat eleştirmeni ve Orta Çağ uzmanı olarak da yetkin bir isimdir.
V. Eco, yeni kitabıyla ilgili bir konferansta "gerçek mesleğim" diye tanımladığı bilim insanlığını bir yana bırakmış gibi yapıp kendi roman anlayışını ele alıyor.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi, baştan dördüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. I. Sonraları, daha uzun süreli dalış yapabilmeyi sağlayan dalgıç çanlarının icat edildiği biliniyor, ama bu yöntem de dalgıçların daha derine ulaşmalarını sağlamadı.
II. İnsanoğlu için denizin altında neler olduğunu öğrenmek her zaman dayanılmaz bir tutku olmuş, bu tutku dalış tekniklerinin gelişiminde önemli rol oynamıştır.
III. Teknolojinin gelişmesiyle oksijen tüplerinin keşfi ise dalış dünyasında yeni bir çığır açtı.
IV. Mavi derinlikleri keşfetmek için ilk olarak nefes tutma yöntemi geliştirilmiş, fakat bu yöntemle ancak sınırlı sürede ve belirli bir derinliğe dalış yapılabiliyordu.
V. İnsanın bilinmeyen keşfetme merakı, uygarlığın oluşumu için önemli bir itici güç olmuş ve denizler de bilinmeyen yönleriyle merak uyandırmış.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Bu nedenle sağlıksız beslenme sorununa dikkatleri çekmek için bir araya gelen ve kendilerine Slow Food yani "Yavaş Beslenme Hareketi" adını veren bir grup var.
II. Ayrıca sebze ve meyvelerin eski usullerle yetiştirilmesi, yemeklerin geleneksel yollarla pişirilmesi, yemeklerde yalnız doğal malzemelerin kullanılması yönünde çağrılarda bulunuyor.
III. Zamana karşı yarışanların, hayatın koşuşturması içinde yemek yemeye ayırabildikleri zaman çok kısıtlı; bu kişiler ayaküstü sağlıksız gıdalar tüketiyorlar.
IV. Böylelikle hem yemek yemenin gerçek tadına varılabileceğini hem de yanlış beslenmeden kaynaklanan hastalıkların önüne geçilebileceğini savunuyor.
V. Bu grup, öncelikle, sağlıklı beslenme düşüncesini yaymayı amaçlarken yerel tatların korunması ve yeni nesillere tanıtılarak yaşatılması gibi amaçlar da taşıyor.

Yukarıdaki sözler bir paragraf oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi sonuncu olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. – 5. sorularda, numaralanmış cümlelerden hangisinin parçanın anlam bütünlüğünü bozduğunu bulunuz.

1. (I) Genellikle gazetelerin yarattığı maddi imkânlarla ayakta durabilen yerli çizgi romanlar, yabancı çizgi romanlarla nicelik ve nitelik bakımından rekabet edebilecek durumda değil. (II) Bugün çizgi roman dendiğinde de ilk akla gelen ürünler, çoğunlukla yabancı çizgi romanlar. (III) Bunun ilk nedeni, kuşkusuz, çizgi romanın Türkiye’de bir sanat kolu olabilecek kadar gelişmemesi. (IV) Türkiye’de çizgi romanın altın dönemi sayıldığı hâlde 1955-1975 yılları arasında, çocuklar için üretilmiş herhangi bir popüler yerli çizgi romanın olmaması da bunun doğal bir sonucudur. (V) Çocuk dergilerinin çok az satıldığı bir dönemde yetenekli çizerler gazetelere yönelmek zorunda kalmıştır.

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

2. (I) Uluslararası Kanserle Savaş Örgütü (UICC), sayıları üç yüzü aşan üye kurumun katılımıyla, kanserle savaş konusunda kampanyalar düzenlemektedir. (II) 1947 yılında kurulan Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu Derneği, merkezi Ankara’da olmak üzere çeşitli kentlerdeki sekiz şubesiyle ülkemizde hizmet vermektedir. (III) Dernek, her yaş grubuna ve toplumun her kesimine ulaşmayı, onlara kanserin tedavi edilebilir bir hastalık olduğu bilincini kazandırmayı amaçlamaktadır. (IV) Bu amaçla düzenlenen etkinliklerden biri de her yıl 4 Şubat’ta düzenlenen Dünya Kanser Günü organizasyonlarıdır. (V) Her yıl farklı bir sloganın seçildiği organizasyonda 2009 yılının sloganı “Doğru besin, bol hareketle gülümse geleceğine.” idi.

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

3. (I) Başka dillerde nasıldır bilemem ama bizim günlük konuşma dilimizde sıcak çağrışımlar yaratan sözcüklerden değildir “yaşlılık”. (II) Çağrışım ağına sanki korkunun, ürküntünün soluğu sinmiştir; insana dış dünyadan kopmuşluğu, umarsızlığı, mızımlığı, kıskançlığı düşündürür. (III) Çevremizdekilerin gösterdiği saygı, sevgi ve hürmetle güzelleşen yaşamın son durağıdır yaşlılık. (IV) İçinde, yaşamın bütün mevsimlerini değil, salt kara kışını barındırıyormuş gibi bir iz düşümü vardır belleklerde. (V) Buna ölümün sesini, gölgesini duyumsatması da eklenebilir.

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. (I) Bankacılık işlemleri, uzun süredir internet ya da telefon aracılığıyla, şifre kullanılarak gerçekleştirilebiliyor. (II) Müşteriler, gerçekleştirecekleri işlemlerin, sistem gereği imza alınmadan yapılmasını kabul etmiş oluyor. (III) Şifre kullanılarak verilen talimatların yazılı talimat yerine geçeceğini, bu yolla yapılan işlemlerin kendisi tarafından yapılmış sayılacağını biliyor. (IV) Şifreler belirlenirken en çok doğum tarihi, telefon ya da plaka numarası gibi akılda kolay tutulabilecek sayıları kullanıyorlar. (V) İşte bu nedenlerle müşterilerin, şifrelerinin gizliliği konusunda gerekli özeni göstermeleri gerekiyor.

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. (I) Sanat dünyasında bazen bir an gelir, bir dâhi ortaya çıkıp uzun yıllar kendisinden söz ettirir. (II) Tarihin yıldızının parladığı bir an, yılların ve yüzyıllarında belirleyici olur. (III) Nasıl ki atmosferdeki bütün elektrik akımı bir paratonerin ucunda bulunuyorsa en küçük bir zaman dilimine bile inanılmaz sayıda çok tarihsel olay sığdırılmıştır. (IV) Tarihsel olaylarda kronoloji önem arz etmektedir. (V) Başka zamanlarda kendi halinde, peş peşe ve yan yana gelişen olaylar, her şeyi belirleyen ve herşeye karar veren o bir tek anlık zaman dilimi içine sıkışır.

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

1. (I) Malların takas edilmesinde uzun yıllar, bakır çubuklar, değerli taşlar, deniz kabukları gibi pek çok değişik malzeme kullanıldı. (II) Ancak ülkeler arasındaki ticaret gelişince mal değişiminin daha kolay ve standart bir hâle getirilmesine ihtiyaç duyuldu. (III) Bu ihtiyaç sonucunda değeri üzerinde anlaşılmış sikkeler kullanılarak ticaretin daha hızlı yapılması sağlandı. (IV) Para olarak nitelenebilecek ilk sikke, MÖ 700 yıllarında Lidya Kralı Giges tarafından bastırıldı. (V) Bu sikkeler altın ve gümüşün doğal bir alaşımı olan elektrik adlı bir metalden yapılmıştı. (VI) Bu sikkelerin bir yüzünde bir işaret, diğer yüzünde ise kralın amblemi bulunuyordu.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) VI. B) V. C) IV. D) III. E) II.

2. (I) Solar, Mc. Ewan'ın son romanı. (II) Roman genel bir konudan, iklim biliminden yola çıkıyor. (III) Yapıt; iklim bilimi, yenilenebilir enerji sistemleri, özellikle güneş enerjisi üzerine anlamlı mesajlar verse de yalnızca bu amaçla kaleme alınmamış. (IV) Böyle olsaydı kitabın türü roman değil, başka bir şey olurdu, ayrıca böyle bir yazardan bununla yetinmesi de beklenemezdi. (V) Solar, 2000, 2005 ve 2009 yıllarında kesintiye uğramış üç bölümden oluşuyor. (VI) Bu yıllar arasındaki zamanlarda ise bazı atlamalar görülüyor. (VII) Yani yazar, belirli bir tarihin, kurguya uygun bir yerinden kesip önceki bölümde anlattığı olayları, gelişmiş aşamalarıyla karşımıza çıkarabiliyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

3. (I) Yoğun iş koşuşturması sırasında, yorulduğumuzda akla ilk gelen içeceklerden olan kahve sade olarak içildiğinde kalori içermez. (II) Ancak süt, krema ve şeker eklenirse kahve de kalori içerir. (III) Hatta kimi şurupların eklenmesi durumunda kahve, bir kalori bombası hâline bile gelebilir. (IV) Kahve, zihinsel ve bedensel gücü artırır. (V) Ayrıca güçlü ve doğal bir antioksidandır. (VI) Aynı zamanda bileşimindeki kafeinin metabolizmayı hızlandırdığı bilinir. (VII) Vücuttaki yağların yakılmasını artırıcı etkisi olduğu da yapılan bazı araştırmalarla belirlenmiştir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

4. (I) İlk deniz feneri, üzerinde ateş yanan alçak kulelermiş. (II) Bu tarz fenerlerin ilk olarak ne zaman yapıldığı bilinmiyor (III) Fakat günümüzdekine benzer ilk deniz fenerinin MÖ 7. yüzyılda, Çanakkale Boğazı'nda, o zamanki adıyla Sigeum Burnu'nda yer aldığı tarihi belgelerle kanıtlanmıştır. (IV) Bugün Çanakkale'de ayakta kalan en eski deniz feneri Mehmetçik Feneri'dir. (V) Bu fener 1856 yılında Fransızlar tarafından yapılmıştır. (VI) Mehmetçik Feneri, Ege Denizi'nden Çanakkale Boğazı'na girişte, Trakya'nın Gelibolu Yarımadası'ndaki en uç noktasında, çok önemli bir yerde bulunmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

5. (I) Hayatın türküsünü söylemektir Trakyalı olmak. (II) Bu türkü, herkesin diline dolanan yeknesak bir türküdür ama. (III) Trakya'nın o küçük coğrafyasının her yöresinde farklı notalara dökülen, farklı sözlerle, ezgilere bürünen, Trakya'nın çeşitliliğini açık eden binbir sesli bir türküdür. (IV) Çalışkandır Trakyalı ama mal mülk sahibi olmak için çalışmaz. (V) Hayatına sahip çıkabilmek, hayatın hakkını verebilmek ve onu güzelleştirebilmek için çalışır. (VI) Hayat ve insan, Trakya'da âdeta üzerine titrerler birbirlerinin.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

6. (I) Yahya Kemal'in şiirlerini ezbere bilenler arasında niceleri var ki şairin vefat tarihini bile bilmez. (II) Bu bilgiden yoksun olanlar onun aşklarını, hüsrانlarını, fazilet ve zaafalarını nereden bilsin ya da neden bilmek istesin ki. (III) Bazen de böylesi durumların tersi görülür. (IV) Şiirimizin gelişimi toplumun siyasal dönüşümüyle doğrudan ilgilidir. (V) Yaşanan sıkıntılar ve dönemin siyasal baskısı şiirin muhtevasını doğrudan etkilemiştir. (VI) Bazen rahat bazen de çok kasvetli ortamları mısralarda görmek mümkün. (VII) Bugün için de bunları söylemek mümkündür.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istenirse ikinci paragraf kaçınıcı cümleyle başlar?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

1. Bugün sanat tarihçileri Picasso'nun adını Giotto ve Michelangelo'yla birlikte anarlar. Çünkü onların eserleri gibi Picasso'nunkiler de Batı resmine yeni bir yön vermiştir. Picasso'nun eserleri pek çok farklı ve daha önce denenmemiş biçem içerir. Ressam arkadaşı Braque ile kübizmi geliştirmiş, kolaj tekniğini bulmuş, gerçeküstücülüğün gelişimine katkıda bulunmuştur. Soyut resmi geliştirerek kendisini izleyen ressamları gerçekçi resmin baskısından kurtarmıştır. Soyut resmin en önemli temsilcisi Picasso olmuştur. Picasso, yaşamının sonuna kadar her yıl yüzlerce yağlı boya resim, çizim, baskı ve heykel yapmıştır.

Bu parçadan Picasso'nun sanatıyla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Varlıkları, herkesin gördüğü gibi değil kendi gördüğü biçimde yansıtmıştır.
 B) Değeri ölümünden sonra anlaşılmıştır.
 C) Resimde yeni bir teknik geliştirmiştir.
 D) Sanatta daha yeni ve özgün olanı aramıştır.
 E) Son derece üretken bir sanatçıdır.
2. İstanbul Arkeoloji Müzeleri "imparatorları" ağırlıyor. Hitit Döneminden Osmanlıya kadar Anadolu'da ve çevresinde hüküm sürmüş olan imparatorluklara ait eserler meraklılarıyla buluşuyor. Anadolu'nun değişik müzelerinden seçilmiş olan dev mermer heykellerden sikkelere, el yazmalarından imparator mühürlerine kadar birçok eser, imparatorluklardan kalan izleri sürmemizi sağlıyor. 120 yıllık geçmişiyle kendisi de bir imparatorluk müzesi olan İstanbul Arkeoloji Müzeleri, yaklaşık 3500 yıllık bir dönemde, bu coğrafyada hüküm sürmüş imparatorlarla buluşmak isteyenleri davet ediyor.

İstanbul Arkeoloji Müzeleri ve buradaki sergiye ilişkin bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Sergilenen eserler arasında dönemin toplumsal hayatıyla ilgili buluntular da vardır.
 B) Sergilenen eserlerin ortak özelliği Anadolu'ya ve yakın bölgelere ait olmasıdır.
 C) Farklı müzelerde bulunan eserler sergilenmek üzere İstanbul'a nakledilmiştir.
 D) Osmanlı Döneminde kurulmuş bir müzedir.
 E) Sergilenen eserler kronolojik bir düzene göre yerleştirilmiştir.

3. Günümüzde hemen herkes ya kendisinin ya da bir yakınının hastalığı nedeniyle, "Manyetik Rezonans Görüntüleme" (MRI) hakkında biraz bilgi sahibidir. MRI'nın atası olan NMR (Nükleer Manyetik Rezonans) cihazı ile tıp bilimini ilk tanıştıran kişi olan R. Damadian 1971'de NMR cihazında incelediği kanserli fare dokusunun, normal dokudan daha fazla hidrojen içerdiğini buldu. NMR cihazının bu özelliği ile canlıların dokularının incelenebileceği sonucuna vardı. Ancak, kimyacıların kullandığı bu NMR cihazıyla görüntü elde edilemiyor yalnızca dokulardaki hidrojen miktarları karşılaştırılabiliyordu. NMR konusunda uzman olan Profesör P. Lauterbur, geliştirdiği bir yöntemle, bilgisayar desteği ile atomların dağılım haritasını oluşturup görüntüye dönüştürdü. Ardından bir midyenin dokularını görüntülemeyi başardı. Bu cihaz için Nükleer Manyetik Rezonans adı kullanılmaktan kaçınıldı. Çünkü hastalar "nükleer" kelimesinden yola çıkarak radyoaktif madde kullanıldığını düşünebilirdi. Bu nedenle cihazın adı MRI olarak değiştirildi.

Bu parçada MRI cihazı ile ilgili olarak aşağıdaki lerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Kim tarafından geliştirildiğine
 B) NMR cihazından farkına
 C) Bugünkü durumuna nasıl geldiğine
 D) Neden MRI adı verildiğine
 E) Ne tür bir enerji kullanıldığına

4. Gerçek şiir bir şey söylemez, sadece olasılıklar içerir. Bütün kapıları açar. Sen, kendine yakın bulduğun herhangi birinden geçersin.

Bu sözlerden, gerçek şiirle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Soyut olduğu
 B) Eleştirel bir yanının olduğu
 C) Anlamının kişiden kişiye göre değişebileceği
 D) Sınırlarının olmadığı
 E) Herkesin kendinden bir şeyler bulabileceği